

Załącznik nr 1
do uchwały nr 67/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: studia o Polsce

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: Collegium Polonicum, Filia
Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Data przeprowadzenia wizytacji: 12 – 13 czerwca 2025 r.

Warszawa, 2025

Spis treści

---

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	5
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	6
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	6
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	12
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	16
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	19
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	21
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	24
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	26
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	28
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	31
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	33

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr Elżbieta Jaskulska, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Małgorzata Latoch-Zielińska, ekspert Polskiej Komisji Akredytacyjnej
2. dr hab. Piotr Guzowski, ekspert Polskiej Komisji Akredytacyjnej
3. Małgorzata Szelaąg, ekspert Polskiej Komisji Akredytacyjnej ds. pracodawców
4. Katarzyna Jedlińska, ekspert Polskiej Komisji Akredytacyjnej ds. studenckich
5. dr Paulina Okrzymowska, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku studia o Polsce prowadzonym przez Collegium Polonicum, Filia Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2024/2025. Polska Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy oceniała jakość kształcenia na wizytowanym kierunku.

Wizytacja została przygotowana zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej przeprowadzanej stacjonarnie i przebiegała zgodnie z wcześniej ustalonym harmonogramem. Wizytację poprzedziło zapoznanie się zespołu oceniającego z raportem samooceny, przygotowanie kart spełnienia standardów jakości kształcenia, wstępnego raportu cząstkowego. Dokonano również podziału zadań pomiędzy poszczególnymi członkami zespołu. Ponadto przeprowadzono spotkania organizacyjne, których celem było omówienie wszystkich kwestii merytorycznych, wykazu spraw wymagających wyjaśnienia z władzami Uczelni oraz ustalenia szczegółowego harmonogramu wizytacji.

W trakcie wizytacji odbyły się spotkania z władzami Uczelni, zespołem przygotowującym raport samooceny, studentami, przedstawicielami Samorządu Studenckiego i studenckiego ruchu naukowego, nauczycielami akademickimi, a także z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości na ocenianym kierunku, funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia oraz publiczny dostęp do informacji programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach. Ponadto przeprowadzono hospitacje zajęć dydaktycznych. Dokonano przeglądu prac dyplomowych i etapowych udostępnionych przez Uczelnię. Przed zakończeniem wizytacji dokonano wstępnych podsumowań, sformułowano uwagi i sugestie, o których zespół oceniający poinformował władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	studia o Polsce	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	<ul style="list-style-type: none"> – literaturoznawstwo – 52% – językoznawstwo – 25% – historia – 23% 	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów, 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	nie dotyczy	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	nie dotyczy	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	42	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	1860 godz.	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	91 ECTS	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	96 ECTS	-

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	66 ECTS	-
--	---------	---

Źródło: raport samooceny, Uchwała Senatu

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁵ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione

⁵ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione częściowo

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Studia o Polsce to studia prowadzone w Collegium Polonicum w Słubicach wspólnie przez Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu i Uniwersytet Europejski Viadrina we Frankfurcie nad Odrą. Niewątpliwie studia mają charakter unikatowy, wynikający nie tylko ze szczególnego, przygranicznego usytuowania Collegium Polonicum, ale również z możliwości uzyskania podwójnego polsko-niemieckiego dyplomu. Ponadto na studia mogą aplikować zainteresowane osoby z różnych stron Europy i świata.

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku studia o Polsce, przedstawione w raporcie samooceny i uszczegółowione podczas spotkań z nauczycielami akademickimi i osobami odpowiedzialnymi za zaprowadzenie studiów zakładają łączenie trzech perspektyw naukowych: literaturoznawczej, językoznawczej i historycznej. Program studiów konsekwentnie realizuje koncepcję studiów o charakterze interdyscyplinarnym. Wynika to z przyjętego celu głównego kształcenia, którym jest przekazanie i ugruntowanie wiedzy o współczesnej Polsce: jej języku i literaturze, przy jednoczesnym odwołaniu się do historii, a także stałym podkreśleniu jej roli oraz znaczenia miejsca, jakie zajmuje w Europie. Kierunek powstał jako odpowiedź na zainteresowanie doskonaleniem umiejętności posługiwania się językiem polskim oraz poznaniem polskiej literatury i historii Polski, co wiąże się niewątpliwie z aktualnymi trendami migracyjnymi oraz zapotrzebowaniem na pracowników spoza Polski z biegłą znajomością języka polskiego oraz bardzo dobrym rozeznanie w polskim kontekście kulturowym.

Przyjęta na kierunku studia o Polsce koncepcja kształcenia pozostaje w ścisłej relacji z misją i głównymi celami wyrażonymi w Strategii Rozwoju Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu na lata 2020-2030 oraz Europejskiego Uniwersytetu Viadrina we Frankfurcie nad Odrą. Program studiów jest zgodny zarówno z postulatem opracowania koncepcji nowych kierunków kształcenia w Collegium Polonicum w Słubicach, jak i z zadaniem umiędzynarodawiania Uczelni i promowania współpracy polsko-niemieckiej w zakresie nauki i kultury przez Europejski Uniwersytet Viadrina we Frankfurcie nad Odrą. Koncepcja kierunku studia o Polsce spełnia także postulat ważnego celu Uczelni, jakim jest tworzenie wspólnych programów studiów z uczelniami zagranicznymi. Ponadto program studiów wpisuje się z cele związane z internacjonalizacją kształcenia, ponieważ jego studentami są obcokrajowcy oraz z mobilnością studentów, która odbywa się w ramach programu Erasmus.

Studenci przyjęci na studia o Polsce w UAM mogą również zostać immatrykulowani na Uniwersytecie Europejskim Viadrina we Frankfurcie nad Odrą po spełnieniu wymagań związanych ze znajomością języka niemieckiego (zdany egzamin DSH) i innych obowiązków wynikających z przepisów UEV. Podwójnie immatrykulowani studenci po spełnieniu obowiązków wynikających z programu studiów otrzymują dwa dyplomy – UAM i UEV.

Koncepcja i cele kształcenia mieszczą się w dyscyplinach naukowych, do których został przyporządkowany kierunek, tj. do literaturoznawstwa jako dyscypliny wiodącej oraz językoznawstwa i historii. Treści programowe związane z kształtowaniem umiejętności językowych, cyfrowych czy kontekstową wiedzą w innych dyscyplinach niż te do których kierunek został przyporządkowany i przypisana im w programie studiów liczba punktów ECTS, wspierają w mniej więcej proporcjonalnym stopniu osiągnięcie efektów uczenia się w dyscyplinach, do których kierunek został przyporządkowany.

Koncepcja i cele kształcenia są zbieżne z prowadzonymi w obu uczelniach (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz Europejski Uniwersytet Viadrina we Frankfurcie nad Odrą) badaniami naukowymi w dyscyplinach, do których został przypisany kierunek.

Badania w zakresie literaturoznawstwa i językoznawstwa prowadzone są w ramach Szkoły Nauk o Języku i Literaturze na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, gdzie funkcjonuje Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej. W dyscyplinie naukowej literaturoznawstwo badania w Szkole Nauk o Języku i Literaturze dotyczą m.in. historii literatury dawnej i współczesnej, estetyki i historii teatru, dramatu i opery, tradycji literackiej, krytyki i publicystyki literackiej, dokumentalistyki, biografistyki oraz związków literatury z filozofią, naukami przyrodniczymi i filmem, teorii literatury, sztuki przekładu, współczesnych metod badawczych, kultury masowej i jej relacji z tradycją oraz twórczości wybitnych pisarzy polskich i światowych. W Collegium Polonicum natomiast badania literaturoznawcze koncentrują się wokół działalności Pracowni Biografistyki, w której badania dotyczą biografii i autobiografii jako formy literackiej, wykorzystania egodokumentów w analizie historycznej oraz antropologicznych i socjologicznych aspektów tekstów biograficznych. Pracownia realizuje ponadto interdyscyplinarne badania nad biografiami mieszkańców regionu przygranicznego, wykorzystując zasoby Archiwum Ludzkich Losów. Na Europejskim Uniwersytecie Viadrina badania w zakresie literaturoznawstwa prowadzone są w odniesieniu do niemieckiej literatury XIX i XX wieku, polsko-niemieckich związków literacko-kulturowych w XX i XXI wieku, Gender Studies (tematyki ciała i rodzinnych struktur władzy), teorii i historii nauki w zakresie germanistyki.

W dyscyplinie naukowej językoznawstwo badania prowadzone na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza dotyczą między innymi językoznawstwa ogólnego, językoznawstwa porównawczego, aksjomatycznego opisu języka, semiotyki i teorii komunikacji, teorii języka, klasyfikacji genetycznych i topologicznych, metodyki nauczania języków obcych oraz języków specjalistycznych (fachowych) i komunikacji interkulturowej. Badania językoznawcze na Europejskim Uniwersytecie Viadrina skupiają się na języku spontanicznym, badaniach nad gestem, na retoryce, komunikacji między- i transkulturowej, analizie dyskursu, przyswajaniu mowy, wyrażeniach ewaluatywnych oraz transferze i interferencji.

Natomiast w dyscyplinie naukowej historia badania na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza koncentrują się wokół zagadnień politycznych, społeczno-gospodarczych i kulturalnych obejmujących okres od średniowiecza po czasy współczesne. Szczególną uwagę poświęca się historii Polski w XVI–XVIII wieku, okresowi zaborów, procesom migracyjnym, polityce historycznej, relacjom polsko-

niemieckim i polsko-ukraińskim oraz historii nauki i uniwersytetów. Badania obejmują także kwestie społeczne PRL, w tym Poznański Czerwiec 1956 r. i Marzec 1968 r. Natomiast w Collegium Polonicum prowadzone są także badania w zakresie dydaktyki historii oraz stosunków polsko-niemieckich. Badania w dyscyplinie historia na Europejskim Uniwersytecie Viadrina prowadzone są w ramach czterech katedr, między innymi w zakresie: historii Polski w XIX i XX wieku, problemów mniejszości narodowych, kultury pamięci w polsko-rosyjsko-ukraińskim trójkącie, historii Żydów w Europie Wschodniej, kultury materialnej w Europie, historii współczesnej Europy, dyktatur XX wieku, historii europeizacji i koncepcji zjednoczonej Europy.

Wyniki prowadzonych badań wpływają w sposób bezpośredni na ofertę programową kierunku, stanowiąc przede wszystkim podstawę zajęć wybieralnych i seminariów. Tematyka badawcza podejmowana przez pracowników jest również obecna na zajęciach obowiązkowych powiązanych z wymienionymi dyscyplinami.

Program kierunku studia o Polsce odpowiada dzisiejszym potrzebom edukacyjnym kandydata na studia spoza Polski, który chciałby nie tylko posługiwać się biegle językiem polskim, ale także posiadać rozeznanie w kontekstach kulturowych i historycznych naszego kraju. Od zagranicznych pracowników oczekuje się również umiejętności bezkonfliktowego funkcjonowania w kulturowych i społecznych realiach Polski. Kierunkowe efekty uczenia się wynikają właśnie z tych potrzeb.

Absolwent(ka) kierunku to osoba posługująca się językiem polskim, zaznajomiona z polską literaturą i kulturą, dobrze znająca realia społeczne, geograficzne oraz procesy historyczne zachodzące w Polsce, przy jednoczesnym rozpoznaniu jej roli i znaczenia miejsca, jakie zajmuje w Europie. Absolventki i absolwenci studiów o Polsce są więc przygotowani do aktywnego i odpowiedzialnego uczestniczenia w działaniach na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego naszego kraju, ale i Europy – do funkcjonowania w zróżnicowanym, także międzynarodowym, otoczeniu społeczno-kulturowym. To osoby gotowe do podjęcia działalności badawczej lub dalszej edukacji – w Polsce lub poza jej granicami. Absolwenci studiów o Polsce mogą być promotorami wiedzy o Polsce, a wykorzystując zdobytą znajomość języka polskiego i podstawowe umiejętności translatorskie także pośrednikami między kulturami. Podejmując pracę na przykład w instytucjach kultury czy organizacjach pozarządowych w kraju i poza granicami Polski, mogą aktywnie i odpowiedzialnie uczestniczyć w działaniach na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego Polski i Europy oraz regionu przygranicznego. Ponadto absolwenci po uzyskaniu wiedzy na temat formułowania i interpretacji tekstu w różnych językach, będą mogli również zasilić grono pracowników firm, w których istotne są kompetencje w zakresie redagowania pism w różnych językach i kwalifikacje dotyczące tłumaczeń. Nabywana na studiach umiejętność podjęcia i prowadzenia partnerskiego dialogu z przedstawicielami różnych kręgów kulturowych połączona ze zdolnością komunikacji w języku polskim, angielskim lub niemieckim może być przydatna w nawiązywaniu współpracy z reprezentantami organizacji pozarządowych, instytucji samorządowych, a także międzynarodowych firm, w których działalność wpisany jest międzynarodowy dialog. Absolwenci studiów o Polsce mogą również kontynuować kształcenie na studiach II stopnia na uniwersytetach w Polsce, a absolwenci legitymujący się dodatkowo dyplomem UEV również na uniwersytetach w Niemczech.

Z przedstawionych dokumentów nie wynika, iż pracodawcy i inni interesariusze zewnętrzni współpracowali przy opracowaniu koncepcji i programu studiów. Przygotowana w ramach Uczelni koncepcja studiów o Polsce była natomiast opiniowana przez interesariuszy zewnętrznych, takich jak Fundacja na rzecz Collegium Polonicum, Internationaler Bund, Dobro Kultury – Fundacja dla Ochrony

Europejskiego Dziedzictwa Kulturowego oraz Muzeum Twierdzy Kostrzyn. Każdy z interesariuszy zewnętrznych przygotował swoją opinię na temat planowanych studiów i ich koncepcji. Cele i koncepcja kształcenia doskonalone są we współpracy z nauczycielami akademickimi, jednostkami uniwersyteckimi odpowiedzialnymi za jakość kształcenia i przede wszystkim ze studentami, których postulaty np. wzmocnienia kształcenia językowego zostały uwzględnione przy ostatecznej zmianie programu studiów.

Koncepcja nie zakłada nauczania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Natomiast narzędzia do nauki zdalnej są wykorzystywane jako wsparcie procesu kształcenia. Zakłada się natomiast pomocnicze wykorzystanie platform cyfrowych w uczeniu się studentów w sposób asynchroniczny (np. w celu przekazywania materiałów z zajęć czy przesyłania i oceniania wykonanych prac) czy konsultacji. Na platformie MS-Teams zamieszczane są materiały dydaktyczne dla studentów, zadania do wykonania w domu, a także ich korekty i omówienia. Kształcenie na odległość wykorzystywane jest na kierunku w realizacji obowiązkowego dla studentów szkolenia BHP (zajęcia asynchroniczne), organizowanego z poziomu ogólnouczelnianego.

Ogólne efekty uczenia się są zgodne z koncepcją kształcenia i profilem ogólnoakademickim, ponieważ akcentuje się w nich zarówno wiedzę, jak i umiejętności powiązane z aparatem pojęciowo-metodologicznym w zakresie dyscyplin stanowiących podstawy teoretyczne kierunku. Kierunkowe efekty uczenia się odpowiadają ogólnoakademickiemu profilowi studiów o Polsce, którego celem jest wykształcenie u osób studiujących przede wszystkim kompetencji badawczych. Efekty uczenia się są w zdecydowanej większości zgodne z właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Najważniejsze efekty uczenia się sformułowane dla studiów o Polsce powiązane są z dyscyplinami literaturoznawstwo oraz historia. Obejmują wiedzę o literaturze polskiej, periodyzacji literatury polskiej i historii Polski, podstawowych metod analizy i interpretacji różnych tekstów literackich i historycznych oraz zależności między różnymi teoriami i dyscyplinami naukowymi, takimi jak wiedza o literaturze, historii i języku polskim oraz nauce o sztuce, a także znajomość podstawowej terminologii przekładoznawczej z zakresu literatury oraz strategii i techniki tłumaczeniowe tekstów literackich. Kluczową rolę odgrywa także efekt dotyczący znajomości realiów społecznych, geograficznych oraz procesów historycznych zachodzących w Polsce oraz efekty dotyczące umiejętności biegłego posługiwania się standardową odmianą języka polskiego w mowie i piśmie na poziomie B2+ ESOKJ oraz umiejętności komunikowania się w języku angielskim lub niemieckim na poziomie B2 ESOKJ.

Efekty uczenia się wskazują także na umiejętności badawcze i kompetencje społeczne niezbędne w działalności naukowej absolwenta – studenci uczą się samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności przygotowujące ich do podjęcia badań naukowych, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego oraz m.in. wyszukiwać, analizować i integrować informacje ze źródeł pisanych i elektronicznych w celu wykorzystania ich we własnych pracach badawczych z zakresu literaturoznawstwa oraz historii, potrafią także wyzyskać nabytą wiedzę, interpretować i analizować teksty naukowe z zakresu tych dyscyplin, uwzględniając kontekst historyczny, kulturowy i cywilizacyjny. W efektach nie ma wyraźnego wyeksponowania dyscypliny językoznawstwo, która w programie ma przypisanych 25% punktów ECTS. Zatem zasadne jest pytanie o trafność takiego powiązania programu studiów z wymienioną dyscypliną naukową i efektywnego przygotowania studentów do prowadzenia badań w tej dyscyplinie.

W efektach uczenia się określonych dla kierunku studia o Polsce nie uwzględniono pełnego zakresu kompetencji wskazanych w Polskiej Ramie Kwalifikacji, zarówno z obszaru wiedzy, umiejętności, jak i kompetencji społecznych.

W ogólnych sformułowanych dla kierunku efektach uczenia się nie uwzględniono bądź uwzględniono w niepełny sposób, następujących kompetencji:

1. w zakresie wiedzy (zna i rozumie): fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji, zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości (P6S_WK);
2. w zakresie umiejętności (potrafi): samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie (P6S_UU);
3. w zakresie kompetencji społecznych (jest gotów do): inicjowania działań na rzecz interesu publicznego; myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy (P6S_KO).

Szereg założonych dla kierunku ogólnych efektów uczenia się powiązано z dwiema charakterystykami PRK, które – co do zasady – opisują odrębnie zakresy kompetencji. Są to, np.: SOP_K1_W07 [zna i rozumie] „aktualne problemy życia literackiego oraz sposoby funkcjonowania instytucji kultury w Polsce” (odniesione jednocześnie do charakterystyk P6S_WG, P6S_WK); SOP_K1_W10 [zna i rozumie] „podstawową terminologię przekładoznawczą z zakresu literatury oraz/lub w ogólnym zarysie strategii i techniki tłumaczeniowe tekstów literackich” (odniesione jednocześnie do charakterystyk P6S_WG, P6S_WK); SOP_K1_W13 [zna i rozumie] „zasady użytkowania podstawowego oprogramowania komputerowego niezbędnego dla samodzielnej realizacji projektu związanego z problematyką dotyczącą literatury, historii, szeroko pojętego realizoznawstwa” (odniesione jednocześnie do charakterystyk P6S_WG, P6S_WK) oraz wszystkie poza jednym efekty kategorii umiejętności, które powiązано jednocześnie z dwiema (a nawet trzema) charakterystykami, najczęściej P6S_UW i P6S_UK, co powoduje, że zakresy tych charakterystyk nie zawsze są w pełni uwzględnione.

Założone dla kierunku efekty uczenia się, jak wskazano wyżej, pomijają część kompetencji opisanych w charakterystykach Polskiej Ramy Kwalifikacji i dodatkowo nie zawsze odnoszą się do ich właściwego/ szóstego poziomu. Niektóre efekty z obszaru wiedzy zostały tak sformułowane, że nie wynika z nich, iż dotyczą wiedzy w zaawansowanym stopniu. Zakładają one jedynie, że absolwent, na przykład zna i rozumie: „podstawowe metody analizy i interpretacji różnych tekstów literackich i historycznych” (SOP_K1_W05); „funkcjonowanie i rolę społeczno-kulturową mediów we współczesnej Polsce” (SOP_K1_W08); „sposoby komunikacji interpersonalnej w różnych sytuacjach uniwersyteckich i pozauniwersyteckich” (SOP_K1_W11).

Wątpliwości budzi obecność w programie tylko dwóch rodzajów proseminarium i seminariów dyplomowych z literaturoznawstwa i historii, natomiast nie ma oferty seminarium z językoznawstwa, do której to dyscypliny jest również przypisany kierunek. **Rekomenduje się** rozważenie poszerzenia oferty zajęć proseminarium i seminarium o zajęcia z zakresu językoznawstwa.

Efekty uczenia się są zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany. Są one również zgodne z zakresem działalności naukowej Uczelni w tych dyscyplinach. Efekty uczenia się uwzględniają w szczególności kompetencje badawcze niezbędne w działalności naukowej, takie jak posługiwanie się pojęciami i paradygmatami badawczymi, umiejętności krytycznej analizy i interpretacji tekstów czy umiejętności formułowania, analizowana

i rozwiązywania problemów, doboru metod i narzędzi oraz opracowywania i prezentowania wyników badań.

Efekty uczenia się dla zajęć i grup zajęć charakteryzują następujące nieprawidłowości. Dla części zajęć wielosemestralnych sformułowano te same szczegółowe efekty uczenia się, bez uwzględnienia progresu kompetencji między semestrami, np. *media o Polsce; przekład: teoria i praktyka* oraz częściowo *praktyczna nauka języka polskiego*. Formułowanie efektów uczenia się dla zajęć w ten sposób prowadzi do tego, że studenci wielokrotnie osiągają efekty uczenia się, których osiągnięcie zostało potwierdzone zaliczeniem zajęć w semestrze wcześniejszym. Efekty uczenia się uwzględniają komunikowanie się w języku obcym na poziomie B2 oraz kompetencje społeczne niezbędne w działalności zawodowej. Obejmują one m.in. świadomość poziomu własnej wiedzy i umiejętności, zrozumienie potrzeby ciągłego doksztalcania się, przestrzegania i wymagania zasad etyki zawodowej podczas samodzielnego oraz zespołowego realizowania zadań oraz świadomość rangi wiedzy eksperckiej przy rozwiązywaniu problemów. Kierunkowe efekty uczenia się zostały sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na ich weryfikację.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1⁶(kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinach naukowych do których kierunek jest przyporządkowany, tj. do literaturoznawstwa jako dyscypliny wiodącej oraz językoznawstwa i historii. Są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Efekty uczenia się są w większości zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiąmane przez studentów, a także odpowiadają, poza wskazanymi w analizie stanu faktycznego uchybieniami, właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu. W opisach efektów uczenia zastrzeżenia budzi brak odniesień do wszystkich wskazanych w PRK charakterystyk. Niektóre efekty z obszaru wiedzy zostały tak sformułowane, że nie wynika z nich, iż dotyczą wiedzy w zaawansowanym stopniu, ponadto szereg założonych dla kierunku ogólnych efektów uczenia się powiązано z dwiema charakterystykami PRK. Dla części zajęć wielosemestralnych sformułowano te same szczegółowe efekty uczenia się, bez uwzględnienia progresu kompetencji między semestrami.

Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. nieuwzględnienia w efektach uczenia się wszystkich charakterystyk drugiego stopnia dla poziomu 6. PRK;
2. nieuwzględnienia w efektach uczenia się poziomu nabywanej wiedzy;

---

⁶W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

3. powiązania efektów uczenia się z dwiema lub większą liczbą charakterystyk PRK;
4. nieuwzględnienia w szczegółowych efektach uczenia się dla zajęć wielosemestralnych progresu kompetencji między semestrami.

Rekomendacje

1. Rekomenduje się rozważenie poszerzenia oferty zajęć proseminarium i seminarium o zajęcia z językoznawstwa, do której to dyscypliny jest również przypisany kierunek.

Zalecenia

1. Zaleca się sformułowanie efektów uczenia się dla studiów na ocenianym kierunku zgodnie z poziomem 6. Polskiej Ramy Kwalifikacji i uwzględnieniem wszystkich wskazanych w niej charakterystyk.
2. Zaleca się uwzględnienie w efektach uczenia się sformułowanego dla studiów pierwszego stopnia poziomu nabywanej wiedzy zgodnie z charakterystykami na poziomie 6. PRK.
3. Zaleca się przypisanie efektów uczenia się do właściwych, pojedynczych charakterystyk PRK.
4. Zaleca się uwzględnienie w szczegółowych efektach uczenia się dla zajęć wielosemestralnych progresu kompetencji między semestrami.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Kształcenie na kierunku studia o Polsce obejmuje w grupach zajęć obowiązkowych treści programowe powiązane z dyscyplinami, do których przyporządkowano kierunek, treści kontekstowe, dotyczące m.in. obrazu Polski w mediach, twórców kultury, realiów społeczno-geograficznych oraz treści z zakresu praktycznej nauki języka polskiego, niemieckiego lub angielskiego. Oprócz treści programowych realizowanych przez wszystkich studentów kierunku, zaplanowano także treści w grupach zajęć wybieralnych w ramach zajęć o charakterze ćwiczeń, poszerzające zakres tematyczny zajęć obowiązkowych.

Treści programowe są kompleksowe, specyficzne dla zajęć i zgodne z działalnością naukową Uczelni w dyscyplinach naukowych literaturoznawstwo, językoznawstwo i historia. Obejmują one zarówno treści o charakterze podstawowym (zawarte m.in. w sylabusach zajęć takich, jak *język polski dla celów akademickich z elementami wiedzy o literaturze, historia Polski z elementami historii sztuki*) jak również treści bardziej zaawansowane, powiązane m.in. z różnymi okresami literackimi. W zakresie dyscypliny wiodącej treści umożliwiają studentom zdobywanie wiedzy dotyczącej takich zagadnień, jak periodyzacja literatury polskiej: polska literatura średniowieczna (hagiografie, historiografia, homiletyka, apokryfy), renesansowa (twórczość J. Kochanowskiego), barokowa (nurt dworski i ziemiański, sarmatyzm), oświeceniowa (twórczość I. Krasickiego i F. Karpińskiego), romantyczna (twórczość A. Mickiewicza), literatura pozytywistyczna (nowela pozytywistyczna, powieść historyczna, twórczość Sienkiewicza i Prusa) i młodopolska (programy poetyckie, dramat

młodopolski), dwudziestolecie międzywojenne (sytuacja społeczno-polityczna, grupy i programy poetyckie, wybrani twórcy, poeci, prozaicy i dramatopisarze, omówienie wybranych dzieł), literatura polska wobec okupacji, socrealizm, literatura emigracyjna, dramat współczesny, nurty współczesnej prozy polskiej, literatura po 1989 roku (debiuty literackie, nowe nurty, tematy i tendencje), czy analiza i interpretacja tekstu literackiego.

W dyscyplinie językoznawstwo treści programowe obejmują zagadnienia z zakresu socjolingwistyki, główne nurty i metody badawcze socjolingwistyki, zróżnicowanie społeczne języka polskiego: pojęcie języka narodowego; charakterystyka odmian języka polskiego: gwary, język ogólny, język potoczny, język oficjalny, socjolekty, profesjolekty, slang, biolekty.

W dyscyplinie historia treści programowe obejmują zagadnienia związane z wybranymi faktami i zjawiskami dotyczącymi periodyzacji historii Polski, podstawowymi metodami analizy i interpretacji różnych tekstów historycznych, realiami społecznymi, geograficznymi oraz procesami historycznymi zachodzącymi w Polsce i w szczególności na pograniczu polsko-niemieckim oraz elementami historii sztuki.

Podsumowując, treści w zakresie literaturoznawstwa, językoznawstwa i historii są zgodne z efektami uczenia się sformułowanymi dla kierunku, z zastrzeżeniami sformułowanymi odnośnie tych efektów powyżej, i umożliwiają osiągnięcie wiedzy i umiejętności właściwych dla poziomu 6. PRK.

Harmonogram realizacji programu studiów obejmuje 6 semestrów i realizację 1860 godzin. Plan zajęć, kolejność zajęć oraz formy i organizacja zajęć jest właściwa. Czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów i osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć są poprawnie oszacowane i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. W ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów studenci uzyskać mają „co najmniej” 91 punktów ECTS, zatem warunek, by co najmniej połowa programu studiów była realizowana w tej postaci jest teoretycznie spełniony. Przyjęcie wskazanej ilości zajęć realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich oznacza, że przewiduje się czas na samodzielną pracę studenta, podczas której mogą być kształtowane m.in. kompetencje praktyczne.

Osiągnięciu efektów uczenia się przez studentów sprzyja etapowość wprowadzania poszczególnych zajęć i ich treści oraz stopniowanie trudności dostosowane w pełni do możliwości studentów. Wiedza nabywana przez studentów w ramach zajęć realizowanych na semestrach wcześniejszych jest wykorzystywana na zajęciach realizowanych później. W pierwszym semestrze studia koncentrują się na intensywnej nauce języka polskiego w ramach lektoratu *praktyczna nauka języka polskiego*, ponieważ odpowiednie kompetencje językowe są nieodzowne do skutecznego uczestniczenia w zajęciach uwzględnionych w planie studiów w kolejnych semestrach. Oferta zajęć do wyboru w I semestrze dostosowana jest do niskich jeszcze kompetencji językowych studentów. Od drugiego semestru do planu studiów sukcesywnie wprowadzane są zajęcia kierunkowe, kształtujące kompetencje badawcze studentów oraz lektorat języka obcego (niemieckiego lub angielskiego) przy jednoczesnej kontynuacji zajęć z *praktycznej nauki języka polskiego* oraz zajęć do wyboru na odpowiednio wyższym językowo poziomie uwzględniającym progres kompetencji w zakresie języka polskiego.

Program studiów na kierunku studia o Polsce uwzględnia grupy zajęć podlegające wyborowi przez studenta w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji: zajęcia te obejmują 66 punktów ECTS (36%). Do zajęć do wyboru należą m.in.: lektoraty

języka angielskiego i niemieckiego, *klasyka literacka w filmach Andrzeja Wajdy, świat według Szymborskiej, kultura komunikacji językowej*, proseminaria i seminaRIA dyplomowe.

Program studiów obejmuje zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie języków obcych: *język polski jako obcy* prowadzi do osiągnięcia znajomości polszczyzny w mowie i piśmie na poziomie B2+, *język niemiecki* lub *język angielski* na poziomie B2. Zajęcia *praktyczna nauka języka polskiego* oprócz nabywania ogólnych sprawności językowych służą także wykształceniu kompetencji językowych na poziomie akademickim, co pozwala osobom studiującym zdobyć umiejętności dyskursywne, umiejętność argumentowania w mowie i piśmie oraz umiejętność krytycznego czytania tekstów akademickich w języku polskim. Kształcenie w zakresie języków obcych obejmuje również zajęcia *język obcy w naukach humanistycznych*. Pozwalają one na zdobycie kompetencji językowych w zakresie języka niemieckiego lub angielskiego na poziomie akademickim, rozwijanie umiejętności dyskursywnych w jednym z wymienionych języków nowożytnych, nabywanie umiejętności argumentowania w mowie i piśmie oraz umiejętności krytycznego czytania tekstów akademickich.

Program studiów zapewnia realizację zajęć z dziedziny nauk społecznych w wymiarze 5 ECTS, są to: *krajobraz społeczno-polityczny współczesnej Polski, miasta i regiony Polski*.

Program studiów nie przewiduje realizacji zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Wykorzystywane przez Uczelnię narzędzia i platformy internetowe służą jako narzędzia wspierające prowadzenie zajęć w trybie stacjonarnym. Wykorzystywane są one jako platformy wymiany materiałów dydaktycznych oraz komunikatory ułatwiające przekazywanie informacji pomiędzy studentami i nauczycielami akademickimi. Kształcenie na odległość wykorzystywane jest na kierunku w realizacji obowiązkowego dla studentów szkolenia BHP (zajęcia asynchroniczne), organizowanego z poziomu ogólnouczelnianego.

Niepokój budzi likwidacja zajęć *technologie informacyjne* i brak w programie kształcenia zajęć oraz wskazanych wprost treści związanych z nabywaniem przez studentów kompetencji w zakresie zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, w tym także wykorzystania sztucznej inteligencji. **Rekomenduje się** przegład treści uczenia się dla zajęć z programu kształcenia i ich ewentualną modyfikację i uzupełnienie o zagadnienia dotyczące ITC i AI.

Zajęcia na kierunku studia o Polsce prowadzone są w formie wykładów, ćwiczeń, konwersatoriów oraz seminariów/proseminariów. Proporcje zajęć realizowanych w poszczególnych formach nie budzą zastrzeżeń. Przeważają formy zajęć sprzyjające aktywnej postawie studenta i rozwijaniu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych potrzebnych do prowadzenia badań, zgodnie z ogólnoakademickim profilem studiów. Wykłady stanowią łącznie 135 godz. zajęciowych i dotyczą zajęć kierunkowych, kształcących kompetencje badawcze: *literatura polska, historia Polski*. Ćwiczenia (675 godz.) i konwersatoria (105 godz.) stanowią łącznie 780 godz. zajęciowych, pozostałe godziny: 540 to lektorat praktycznej nauki języka polskiego oraz 180 godz. lektoratu języka angielskiego lub niemieckiego. Niska liczebność grup sprzyja pracy ćwiczeniowej i sprawia, że nawet wykłady nabierają charakteru interaktywnego, co motywuje osoby studiujące do aktywnego uczestniczenia w nich.

Stosowane na ocenianym kierunku metody kształcenia są zróżnicowane i specyficzne. Są także zorientowane na studenta i motywują studentów do aktywnego udziału w procesie kształcenia oraz umożliwiają osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. W zajęciach kierunkowych (*literatura polska, literatura współczesna, historia Polski z elementami historii sztuki*), stosuje się metody wykładowe, które służą osiągnięciu przede wszystkim efektów dotyczących wiedzy (w tym wykład

z prezentacją multimedialną). Podczas ćwiczeń i lektoratów stosowane są różnorakie metody, np. dyskusja, praca z tekstem, metoda ćwiczeniowa, demonstracje dźwiękowe i/lub video, praca w grupach, metody aktywizujące: metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”, „burza mózgów”, technika analizy SWOT, gra dydaktyczna/symulacyjna, metoda warsztatowa, metoda projektu. Służą one wykształceniu umiejętności interpretowania wybranych utworów należących do literatury polskiej, zastosowania umiejętności badawczych i praktycznych pozwalających na formułowanie, analizę i rozwiązywanie typowych problemów z zakresu literaturoznawstwa i historii Polski, umiejętności zaplanowania i zorganizowania pracy własnej i/lub zespołu w celu realizacji prostego zadania badawczego lub projektu dotyczącego literatury polskiej, historii Polski, realiów społeczno-kulturowych współczesnej Polski. Stosowana często metoda projektu pozwala osiągnąć zakładane kompetencje społeczne np. podjęcie partnerskiego dialogu z przedstawicielami odmiennych światopoglądów i postaw, różnych środowisk i kręgów kulturowych, świadomego kształtowania i pielęgnowania własnych upodobań literackich, śledzenia aktualnego życia literackiego oraz nowych zjawisk w sztuce polskiej, jak i brania udziału w różnorodnych wydarzeniach promujących polską literaturę i historię. Charakterystyczną dla ocenianego kierunku metodą jest wyjazd studyjny realizowany zarówno w ramach zajęć *język obcy w naukach humanistycznych*, jak i na zajęciach z literatury. Metoda ta pozwala na osiągnięcie efektów wiedzy związanych m.in. ze znajomością realiów społecznych, geograficznych oraz procesów historycznych zachodzących w Polsce, jak i ze znajomością aktualnych problemów życia literackiego oraz sposobów funkcjonowania instytucji kultury w Polsce.

Zarówno stosowane na kierunku formy zajęć, jak i wykorzystywane przez wykładowców metody dydaktyczne w pełni umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej oraz udziału studentów w pracach badawczych w zakresie literaturoznawstwa, językoznawstwa i historii, do których kierunku jest przyporządkowany.

Rozplanowanie zajęć na studiach stacjonarnych jest zgodne z zasadami higieny pracy i nauki: umożliwia systematyczne uczenie się oraz efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się. Semestralny plan zajęć układany jest z myślą o komforcie studiowania, zajęcia planowane są w taki sposób, aby między nimi nie powstawały okienka. Między zajęciami planowane są 15-minutowe przerwy, dzień zajęciowy kończy się najpóźniej o godz. 17:15, a jeden z dni w tygodniu roboczym jest często dniem wolnym od zajęć dydaktycznych. Plany zajęć są ogłaszane przed rozpoczęciem semestru i umieszczane na stronie internetowej. Umożliwiają studentom pełne uczestnictwo we wszystkich grupach zajęć zarówno w ciągu dnia, jak i w perspektywie całego semestru, w tym w okresie sesji egzaminacyjnej. Czas przewidziany na sesje egzaminacyjne jest prawidłowy, a okres przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia ich weryfikację oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, tj. do

literaturoznawstwa jako dyscypliny wiodącej oraz językoznawstwa i historii, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tych dyscyplinach.

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się. W programie studiów stwierdzono brak wskazanych wprost treści związanych z nabywaniem przez studentów kompetencji w zakresie zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, w tym także wykorzystania sztucznej inteligencji.

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczony na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Sformułowana poniżej rekomendacja dotycząca zdiagnozowanego uchybienia nie ma wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Rekomendacje

1. Rekomenduje się przegląd treści uczenia się dla zajęć przewidzianych w programie kształcenia i ich ewentualną uzupełnienie o zagadnienia dotyczące ITC i AI.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki przyjęcia kandydatów na studia na kierunku studia o Polsce są formalnie przyjęte, opublikowane i przejrzyste. Warunkiem przyjęcia jest zdana matura lub jej zagraniczny odpowiednik oraz znajomość języka polskiego na poziomie A1, a nabór jest prowadzony do wyczerpania miejsc. Warunki przyjęcia na studia nie są selektywne. Uchwała w sprawie warunków i trybu rekrutacji nie określiła minimalnych wymogów dotyczących wyników maturalnych kwalifikujących na studia, a znajomość języka polskiego nie jest weryfikowana w procesie rekrutacji. Dla osób przyjętych na studia z minimalną znajomością języka polskiego co roku jest przygotowywany dobrowolny kurs języka polskiego. W praktyce w kursie tym uczestniczą wszystkie osoby przyjęte na studia. Niemniej jednak formalnie określone zasady rekrutacji nie zapewniają naboru kandydatów o kwalifikacjach wstępnych umożliwiających osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

Warunki rekrutacji są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku, ale nie uwzględniają informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparciu uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu.

Uczelnia posiada procedury w zakresie potwierdzania efektów uczenia się uzyskiwanych poza systemem studiów, realizowane przez Komisję ds. Potwierdzania Efektów Uczenia się, która identyfikuje efekty uczenia się uzyskane poza systemem studiów oraz ocenia ich adekwatność w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów. Z kolei procedury opisane w regulaminie studiów zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym uczelni zagranicznej, a za prawidłowe przenoszenie osiągnięć i uznawanie efektów odpowiada pełnomocnik Rektora UAM ds. dydaktyki w CP na podstawie opinii rady programowej kierunku.

Ogólne zasady i procedury dyplomowania określa Regulamin Studiów UAM. Dla zajęć seminarium dyplomowego i proseminarium zostały przyjęte specyficzne dla kierunku efekty uczenia się, a specyficzne zasady dyplomowania dla ocenianego kierunku zawiera uchwała Rady Programowej kierunku *studia o Polsce* doprecyzowująca postanowienia regulaminu studiów. Ujęte w sylabusach zajęć *seminarium licencjackie* wskazują, że praca dyplomowa powinna powstać w ramach dwóch dyscyplin: literaturoznawstwo i historia. Istniejące przepisy odpowiednio opisują kwestie techniczne związane z przygotowaniem pracy dyplomowej, ale w nieprecyzyjny sposób wyjaśniają oczekiwania merytoryczne. Oczekuje się, że praca ma dowodzić samodzielnej i krytycznej analizy przez studenta zebranego materiału, a jednocześnie przepisy dopuszczają jej „odtwórczy” charakter. Nie jest też jasne, w jaki sposób wykorzystanie źródeł właściwych dla podjętego tematu wpływa na wysokość oceny, skoro można pracę przygotować również bez materiału źródłowego. Nieprecyzyjnie sformułowane są także wymagania merytoryczne dotyczące samego egzaminu dyplomowego, gdyż poza ogólnikowym określeniem, że mają wykraczać poza tematykę pracy, nie definiują oczekiwań wobec studentów. W związku z tym **rekomenduje się** doprecyzowanie zasad dyplomowania w odniesieniu do merytorycznych wymagań stawianych pracom dyplomowym oraz merytorycznego zakresu egzaminu dyplomowego.

Zgodnie z przyjętymi zasadami Uczelni liczba semestrów przeznaczonych na zajęcia wprowadzające do przygotowania pracy dyplomowej jest ograniczona. Utrudnia to pisanie pracy licencjackiej w języku polskim studentom, dla których jest on językiem obcym. **Rekomenduje się** zatem wprowadzenie proseminarium licencjackiego już w czwartym semestrze (II rok), wydłużając czas przeznaczony na przygotowanie pracy, co zwiększy szansę na skuteczne i terminowe ukończenie studiów przez wszystkich studentów.

Regulamin Studiów określa podstawowe zasady systemu weryfikacji efektów uczenia się, w tym m.in. skalę ocen stosowaną w Uczelni, warunki uzyskania zaliczenia, sposób ustalania terminarza zaliczeń i egzaminów, w tym zaliczeń i egzaminów poprawkowych oraz zasady przyznawania i ustalania terminu egzaminu komisyjnego. Określono w nim również warunki zaliczania i powtarzania semestrów, a także warunki skreślenia z listy studentów np. ze względu na brak postępów w nauce. Regulamin studiów i rozporządzenie rektora UAM gwarantuje studentom z niepełnosprawnościami stworzenie warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia. Ponadto regulamin ustanawia sposób przekazywania studentom informacji o uzyskanych ocenach na każdym etapie studiów oraz na ich zakończeniu. Powyższe zapisy umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji efektów uczenia się, zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość tego procesu, a także wiarygodność i porównywalność ocen. W sytuacjach konfliktowych, w przypadku uzasadnionego kwestionowania prawidłowości formy, przebiegu lub zakresu egzaminu lub zaliczenia student może wnioskować o przeprowadzenie egzaminu lub zaliczenia komisyjnego lub komisyjnego sprawdzenia prac egzaminacyjnych lub zaliczeniowych. Regulamin studiów określa zasady

postępowania dyscyplinarnego w przypadku stwierdzenia zachowań nieetycznych lub uchybiających godności studenta.

Stosowany na ocenianym kierunku katalog metod i form weryfikacji efektów uczenia się obejmuje egzaminy w formie pisemnej i ustnej, kolokwia i testy pisemne, prace pisemne, projekty, prezentacje multimedialne, a także wypowiedzi ustne. Kryteria oceniania zostały opisane w sylabusach do każdego zajęcia, zwykle ograniczają się jednak do ogólnych systemów zaliczenia przedmiotu, a nie konkretnych metod weryfikacji efektów. Systemy te sprawdzają się w formach testowych, ale nie są jasne przypadku prac opisowych. Używane metody i formy weryfikacji odnoszą się zarówno do efektów uczenia się z zakresu wiedzy, jak i weryfikują umiejętności i kompetencje społeczne. Jest to szczególnie istotne w przypadku zajęć z *praktycznej nauki języka polskiego*. Stosowane metody weryfikacji i osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego na poziomie B2 oraz umożliwiają sprawdzenie i ocenę przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności.

Metody weryfikacji mogą być, zgodnie z rekomendacjami Biura wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami, adoptowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością w ramach racjonalnego dostosowania procesu kształcenia, co oznacza np. wydłużenie czasu przeznaczanego na przeprowadzenie egzaminu, przydzielenie asystenta czy zmiany formy zaliczenia/egzaminu.

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są uwidocznione w postaci pracy etapowych i egzaminacyjnych oraz pracach dyplomowych. Rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych i etapowych oraz stawianych im wymagań są dostosowane do poziomu i profilu, efektów uczenia się oraz dyscyplin do których kierunek jest przyporządkowany. Dotychczas powstały 4 prace dyplomowe, wszystkie w ramach dyscypliny historia. Ich poziom był zróżnicowany, ale spełniały zarówno kryteria sformułowane przez przepisy uczelni, jak i wymogi 6 poziomu PRK dla profilu ogólnoakademickiego. Studenci mają szansę angażować się w działalność koła naukowego, są autorami tłumaczenia wyboru wierszy poety Andrzeja Bursy, które ukazało się w formie tomiku *Bursa aktualny* (Poznań 2025).

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia. Nie są one jednak selektywne i nie umożliwiają właściwego doboru kandydatów dysponujących odpowiednią znajomością języka polskiego.

Przepisy regulują zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych

w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwi monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Prace etapowe i egzaminacyjne oraz prace dyplomowe, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Sformułowane poniżej rekomendacje nie mają wpływu na ocenę kryterium. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących 1) braku selektywności rekrutacji i braku weryfikacji kompetencji językowych w zakresie języka polskiego w procesie rekrutacji

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Rekomendacje

1. Rekomenduje się doprecyzowanie zasad dyplomowania w odniesieniu do merytorycznych wymagań stawianych pracom dyplomowym
2. Rekomenduje się merytoryczne określenie zakresu egzaminu dyplomowego.
3. Rekomenduje się wydłużenie realizacji zajęć proseminarium licencjackie rozpoczynając je w czwartym semestrze studiów.

Zalecenia

1. Zaleca się uwzględnienie w procesie rekrutacji weryfikacji znajomości języka polskiego w celu zapewnienia naboru kandydatów o wstępnych kwalifikacjach umożliwiających osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się.

Zajęcia na kierunku studia o Polsce prowadzi 7 nauczycieli akademickich zatrudnionych na etatach dydaktycznych (3 adiunktów dydaktycznych i 4 wykładowców) i 1 pracownik badawczo-dydaktyczny (adiunkt), wszyscy zatrudnieni w CP, a także pracownicy Lektoratu Języków Obcych, Instytutu Filologii Polskiej UAM oraz Wydziału Historii UAM posiadający stopnie i dorobek naukowy w dyscyplinach: literaturoznawstwo, językoznawstwo i historia, oraz doświadczenie umożliwiające prawidłową realizację zajęć, w tym nabywanie przez studentów kompetencji badawczych. Struktura kwalifikacji kadry (w tym 2 profesorów UAM, 6 doktorów, 3 magistrów) a także jej liczba w stosunku do niewielkiej liczby studentów zapewniają prawidłową realizację zajęć.

Nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia posiadają odpowiednie kompetencje dydaktyczne, w tym związane z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, umożliwiające prawidłową realizację zajęć, co potwierdzają też hospitolowane zajęcia.

Przydział zajęć w ramach CP jest prawidłowy. Obciążenia godzinowe w ramach pensum dydaktycznego pozwalają na prawidłową realizację zajęć i rozwój naukowy kadry, choć swoje obowiązki dydaktyczne pracownicy realizują także poprzez zajęcia na innych kierunkach lub w liceum akademickim. Ponad 75% godzin zajęć na kierunku prowadzonych jest przez nauczycieli zatrudnionych na UAM (w tym w CP) jako podstawowym miejscu pracy.

Dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia jest transparentny, adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć, oraz uwzględnia w szczególności dorobek naukowy i doświadczenie oraz osiągnięcia dydaktyczne. Przydział zajęć odbywa się w porozumieniu kierownika kierunku z pełnomocnikiem Rektora UAM ds. dydaktyki w CP oraz z pracownikami.

Uczelnia zaspokaja potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia w zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych. Organizowane są np. warsztaty dydaktyczne (m.in w ramach projektów realizowanych przez UAM np. „Doskonałość dydaktyczna uczelni”), kursy z zakresu nowoczesnych metod nauczania języka polskiego jako języka obcego czy wykorzystania sztucznej inteligencji w nauczaniu akademickim.

Nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia są oceniani przez studentów w ramach przeprowadzanych co semestr badań ankietowych w systemie USOS w zakresie wypełniania przez nich obowiązków związanych z kształceniem. Pytania w ankiecie dotyczą oceny takich kwestii jak przygotowanie do zajęć, sposób prowadzenia zajęć, realizacja treści zgodnie z programem zajęć komunikatywność i możliwość kontaktu. Są oni też oceniani w ramach hospitacji przez kierownika studiów lub pełnomocnikiem Rektora UAM ds. dydaktyki w CP.

Nauczyciele akademicy w CP podlegają ocenie okresowej, która obejmuje działalność badawczą, dydaktyczną, organizacyjną i uwzględniane są w niej wyniki oceny studentów oraz hospitacji.

Wyniki okresowych przeglądów kadry prowadzącej kształcenie, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, są wykorzystywane do doskonalenia poszczególnych członków kadry i planowania ich indywidualnych ścieżek rozwojowych. W CP obowiązuje wspólny dla całego UAM system nagród nie tylko za wybitne osiągnięcia naukowe, ale również nagrody dydaktyczne i organizacyjne.

Kadra prowadząca zajęcia w CP została zatrudniona w ostatnich trzech latach. Realizowana polityka kadrowa (przez Pełnomocnika Rektora UAM ds. Rozwoju Filii) umożliwia dobór kadry prowadzącej kształcenie zapewniający prawidłową realizację zajęć, sprzyja stabilizacji zatrudnienia i trwałemu rozwojowi nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, kreuje warunki pracy

stymulujące i motywujące członków kadry prowadzącej kształcenie do rozpoznawania własnych potrzeb rozwojowych, i wszechstronnego doskonalenia.

Polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie oraz formy pomocy ofiarom.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Rekomendacje

brak

Zalecenia

brak

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

CP dysponuje 18 salami wykładowo-seminaryjnymi (każda dla 25-50 osób), 4 salami wykładowymi (każda dla 80 osób), laboratorium językowym (15 osób), 3 laboratoriami komputerowymi (dla 20

osób) oraz dwiema aulami (120 i 380 miejsc). Wszystkie sale wyposażone są w rzutnik multimedialny i ekran. Sale i specjalistyczne pracownie dydaktyczne, laboratoria naukowe oraz ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się oraz umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności oraz prawidłową realizację zajęć.

Sale umożliwiają osiąganie przez studentów założonych efektów uczenia się, pozwalają na prowadzenie działalności naukowej i udział w niej. Wyposażenie i wielkość sal zapewniają studentom komfortowy udział w zajęciach seminaryjnych oraz w konsultacjach. Baza ta w pełni zaspokaja bieżące potrzeby CP, w części jest używana na potrzeby kół naukowych i innych jednostek.

Infrastruktura informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, pomoce i środki dydaktyczne, aparatura badawcza, specjalistyczne oprogramowanie są sprawne, nowoczesne, odpowiadające potrzebom związanym z ocenianym kierunkiem. Liczba, wielkość i układ pomieszczeń, ich wyposażenie techniczne, liczba stanowisk komputerowych, licencji na programowanie itp. są dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym samodzielne wykonywanie czynności badawczych przez studentów. Na zajęciach wykorzystuje się aplikacje darmowe i open source. Podczas zajęć studenci korzystają również z pakietu biurowego Microsoft Office 365. Studenci i pracownicy Uczelni mają do niego bezpłatny dostęp (pakiet obejmuje skrzynkę poczty e-mail dla pracowników i dla studentów, dostęp do dysku internetowego (OneDrive), a narzędzia dodatkowe umożliwiają umieszczanie materiałów dydaktycznych dla studentów w formie elektronicznej).

Biblioteka połączona jest bezpośrednio z budynkiem głównym CP. Dysponuje czytelnią z księgozbiorem w wolnym dostępie, 40 stanowiskami komputerowymi i 100 miejscami dla czytelników. Znajdują się w niej miejsca do pracy cichej i zaplecze socjalne do dyspozycji studentów. Organizacja biblioteki i godziny otwarcia zapewniają warunki do komfortowego korzystania z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej i cyfrowej.

Zapewniona jest zgodność infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej oraz zasad korzystania z niej z przepisami BHP

Budynki CP objęte są dostępem do sieci WiFi, za pomocą której wszyscy studenci i pracownicy mają dostęp do Internetu w ramach projektu Eduroam.

Teren Uczelni jest dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnością. Ciągi komunikacyjne są szerokie i pozbawione przeszkód architektonicznych, do dyspozycji jest 6 wind, sale wykładowe i seminaryjne umożliwiają swobodne poruszanie się na wózkach. Dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami dostosowane są dwie toalety.

Księgozbiór Biblioteki CP obejmuje ponad 60 000 książek i 150 tys. tytułów czasopism i dostęp do podstawowych baz danych. Zgromadzona w niej literatura tworzy korpus tekstów niezbędnych do realizacji programu kształcenia na ocenianym kierunku. Osoby studiujące w CP mogą także zamawiać na zasadzie wypożyczalni bibliotecznej książki z Biblioteki Uniwersyteckiej UAM. Zasoby biblioteki CP dostosowane są do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełne korzystanie z zasobów.

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia zakłada ocenę warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych, która obejmuje monitorowanie infrastruktury dydaktycznej z uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnosprawnością. Ocena ta dokonywana jest w ramach okresowych przeglądów

infrastruktury i obejmuje także badania ankietowe wśród studentów. W 2024 r. przeprowadzono także ogólnouniwersyteckie badanie osób studiujących na temat kampusów UAM (w tym CP) jako miejsc uczenia się, integracji i regeneracji.

Wyniki przeglądów są wykorzystywane do doskonalenia infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej co ma wyraz np. w planowanym przygotowaniu przestrzeni, w którym studenci będą mogli odpocząć w czasie wolnym od zajęć, zregenerować się lub przygotować na kolejne zajęcia. Takie zaplecze już istnieje przy bibliotece CP.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, umożliwia studentom osiągnięcie efektów uczenia się określonych w standardzie przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Rekomendacje

brak

Zalecenia

brak

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Współpracę kierunku studia o Polsce z otoczeniem społeczno-gospodarczym określa wyjątkowy charakter Collegium Polonicum, na którym jest realizowany. Jako polsko-niemiecka placówka naukowo-dydaktyczna, będąca filią Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, usytuowana na granicy polsko-niemieckiej, współpracująca z Uniwersytetem Europejskim Viadrina we Frankfurcie nad Odrą, charakteryzuje się międzynarodowym i wielokulturowym kształceniem studentów z różnych zakątków Europy i świata. Studenci zdobywający wielokontekstową wiedzę o Polsce i uczący się języka polskiego są promotorami jej dziedzictwa kulturowego w różnych krajach i w różnych instytucjach. W związku z powyższym przyjęta koncepcja i cele kształcenia wymagały przemyślanego doboru interesariuszy zewnętrznych, mogących wspierać wybrany model kształcenia oraz rozwój kierunku. Już na etapie tworzenia kierunku do konsultacji w zakresie programu studiów zostały zaproszone instytucje zewnętrzne (Dobro Kultury, Fundacja na rzecz Collegium Polonicum, Internationaler Bund, Muzeum Twierdzy Kostrzyn), które pisemnie wyraziły pozytywną opinię, podkreślając znaczenie powyższej decyzji. Systematycznie liczba współpracujących interesariuszy zewnętrznych rozszerzyła się o podmioty, których obszar działalności sprzyja rozwojowi kierunku poprzez szerokie konsultacje dotyczące rozwoju naukowego i zawodowego studentów. Należy wśród nich wymienić między innymi: Wydział Historii UAM, Wydział Kulturoznawstwa Europejskiego Uniwersytetu Viadrina, Archiwum Losów Ludzkich, Fundacja My Life, Archiwum Dedeciusa, Wspólną Polsko-Niemiecką Komisję Podręcznikową oraz Polskie Służby Graniczne i niemiecką Bundespolizei pomagające studentom i uczelni w funkcjonowaniu w terenie przygranicznym. Wyżej wymienione instytucje mają wpływ na kształtowanie sylwetki absolwenta, dla którego potencjalnymi miejscami pracy mogą być: instytucje kultury (muzea, domy kultury, fundacje) czy organizacje pozarządowe w kraju i za granicą. Rodzaj, zakres i zasięg prowadzonej przez pracodawców działalności są prawidłowe, zgodne z dyscyplinami, do których przyporządkowano kierunek.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego ma charakter stały, a jej zakres opiera się na obustronnym zaangażowaniu: pracodawców na rzecz kierunku (np. inspiracje do badań, współorganizacja konferencji, imprez), a pracowników naukowych i studentów na rzecz podmiotów zewnętrznych (np. realizacji projektów, pozyskiwanie studentów-wolontariuszy do różnych przedsięwzięć). Zakres zadań w ramach współpracy wynika z formalnie podpisanych umów o współpracy (np. z Collegium Polonicum) oraz z nieformalnych ustaleń systematycznej współpracy z uczelnią poszczególnych instytucji. Wśród różnych form współpracy ważne miejsce zajmuje oferta szkoleń, poszerzająca program studiów, mająca na celu kształtowanie kompetencji niezbędnych na rynku pracy. Przykład stanowi uczestnictwo studentów w warsztatach w zakresie kompetencji miękkich w Domu Kultury czy w wykładach prowadzonych przez niemieckich nauczycieli akademickich i w badaniach naukowych, podsumowywanych konferencjami lub publikacjami na Europejskim Uniwersytecie Viadrina. Współprowadzającymi wybrane zajęcia (bez stałego zatrudnienia) są pracownicy Centrum Badań Historycznych Polskiej Akademii Nauk w Berlinie, którzy zapraszają studentów do podejmowania praktyk po ukończeniu studiów. Należy podkreślić, że na ocenianym kierunku nie są wymagane obligatoryjnie praktyki i staże zawodowe, jednak współpraca z interesariuszami zewnętrznymi umożliwia studentom uczestnictwo w nich, poprzez ogłaszane oferty lub w ramach realizowanych projektów. Oferty staży proponowane są również przez Fundację

na Rzec Collegium Polonicum. Z kolei współpraca z Uniwersyteckim Liceum Ogólnokształcącym z siedzibą w Collegium Polonicum sprzyja wyjazdom edukacyjnym i wizytom studyjnym. Duże znaczenie dla studentów mają organizowane wyjazdy do instytucji naukowych i kultury w Berlinie, Poczdamie czy Poznaniu, Kórniku i Zielonej Górze, zapewniając rozwój nie tylko w zakresie integracji, realizacji treści programowych, ale i współpracy w organizacji tematycznych i językowych konkursów.

Kompetencje przydatne studentom w przyszłej pracy zawodowej nabywane są również w ramach wolontariatów, np. w bibliotece CP, w Stowarzyszeniu na Rzec Zwierząt Szarik, przy korekcie przekładów tekstów Andrzeja Bursy na język rosyjski, uwieńczonych wydaniem publikacji „Bursa aktualny” – Uniwersytet Europejski Viadrina) czy praca tłumaczy-wolontariuszy na wydarzeniach i imprezach kulturalnych, organizowanych przez samorząd Gminy Słubice. Duże znaczenie dla doskonalenia umiejętności translatorskich mają wizyty studyjne w Archiwum Dedeciusa, mieszczącym się w Collegium Polonicum. Osiąganiu efektów uczenia się przez studentów sprzyjają również wizyty w Archiwum Losów Ludzkich, w którym poznają warunki prowadzenia badań naukowych przez instytucje społeczne oraz gromadzą materiał, szerzący kulturę biograficzną mieszkańców regionu i nie tylko. Studenci w ramach tej współpracy pisali prace biograficzne, potwierdzone mikropoświadczeniami. Powyższe formy współpracy kierunku z podmiotami zewnętrznymi są urozmaicone i adekwatne do realizacji programu studiów i założonych efektów uczenia się.

Z uwagi na niewielką liczbę absolwentów kierunku studia o Polsce (4 absolwentów w roku 2024 i 2025) ich losy monitorowane są poprzez bezpośredni kontakt z samymi absolwentami. Obecnie 2 osoby pracują zawodowo, jedna rozpoczęła studia magisterskie na Uniwersytecie Europejskim Viadrina we Frankfurcie nad Odrą, na wydziale kulturoznawstwa, kolejna osoba planuje rozpoczęcie tłumaczeniowych studiów II stopnia na jednym z uniwersytetów polskich. Ponadto losy absolwentów monitorowane są na podstawie kwestionariusza absolwenta. Kierownictwo kierunku i absolwenci podjęli decyzję o utrzymywaniu stałego kontaktu z tymi, którzy wyrażą taką wolę i stworzenie w przyszłości Klubu Absolwenta. Z dotychczas pozyskanych od absolwentów informacji wynika, że w toku kształcenia przydałoby się więcej godzin zajęć z języka polskiego jako obcego specjalistycznego, zawodowego, umiejętności miękkich oraz wykorzystywania AI. Uwzględniając powyższe wnioski opracowano projekt „Wzmocnienie transferowalnych kompetencji studentów pogranicza w Collegium Polonicum”, który uzyskał finansowanie w konkursie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego i będzie realizowany do grudnia 2025 roku.

Przedmiotem systematycznych konsultacji z interesariuszami zewnętrznymi jest program studiów. Zgłaszane opinie poddawane są refleksji. Dotychczasowy wpływ opiera się bardziej na wspieraniu realizacji funkcjonującego programu poprzez pomoc udzielaną w zakresie realizacji projektów oraz opracowywaniu prac zaliczeniowych (Archiwum Losów Ludzkich, Archiwum Dedeciusa).

Na ocenianym kierunku prowadzone są przeglądy przy współudziale otoczenia społeczno-gospodarczego w zakresie zmian w programie studiów, form współpracy oraz pozyskiwania miejsc pracy. Analiza z jednej strony ma charakter zinstytucjonalizowany (coroczne posiedzenia Rady Fundacji na Rzec Collegium Polonicum i analiza sprawozdań z uwzględnieniem wniosków), z drugiej mniej formalny (robocze rozmowy na podstawie potrzeb sygnalizowanych przez studentów). W kontekście omawianych oczekiwań włącza się do współpracy z kierunkiem studia o Polsce nowych interesariuszy zewnętrznych (np. SMOK, indywidualnych tłumaczy) oraz organizuje spotkania interesariuszy ze studentami. Wyniki przeglądów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym

wpływają na dostosowywanie oferty edukacyjnej oraz tematyki projektów badawczych do aktualnych potrzeb rynku pracy.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Na kierunku studia o Polsce prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Słuchacze kierunku studia o Polsce są w zdecydowanej większości obcokrajowcami pochodzącymi głównie z Ukrainy, Rosji, Białorusi i Azerbejdżanu. Zgodnie z programem studiów uczestniczą oni w zajęciach lektoratowych z języka angielskiego lub niemieckiego (w semestrach: II-V). Ponadto w programie studiów uwzględniono zajęcia *język obcy w naukach humanistycznych* prowadzone w języku angielskim lub niemieckim. Łącznie godziny lektoratu i zajęcia *język obcy w naukach humanistycznych* obejmują 240 godzin, a osoby studiujące mogą również skorzystać z oferty bezpłatnych kursów językowych w CP i Centrum Językowego Europejskiego Uniwersytetu Viadrina. Studentów obowiązuje też zaliczenie przynajmniej jednych zajęć fakultatywnych w języku obcym.

CP stwarza możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów związanej z kształceniem na kierunku. Pracownicy naukowcy i dydaktyczni uczestniczyli w programie ERASMUS + Teaching Staff mobility (Niemcy) oraz innych programach umożliwiających staże i inne wyjazdy naukowe głównie do Niemiec i Szwajcarii. Spośród grona studentów zaś tylko dwoje wzięło udział w szeregu takich wyjazdów o charakterze naukowo-dydaktycznym.

Zarówno na poziomie centralnym uczelni UAM, jak i CP, stwarzane są możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów związanej z kształceniem na kierunku studia o Polsce. Informacje o możliwości wyjazdów nie docierają jednak w odpowiednim stopniu do studentów, którzy zgłaszali chęć uczestnictwa, zwłaszcza w programie ERASMUS. Skala, zakres i zasięg współpracy międzynarodowej nie są na bieżąco monitorowane w wystarczającym stopniu. W związku z powyższymi uwagami zespół oceniający **rekomenduje** przeprowadzenie okresowych ocen poziomu umiędzynarodowienia oraz wzmożenie akcji promującej mobilność międzynarodową studentów.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia. Nauczyciele akademicy są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych.

Sformułowane poniżej rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Rekomendacje

1. Rekomenduje się przeprowadzenie akcji informacyjnej w zakresie możliwości uczestnictwa studentów w wymianie międzynarodowej i wzmożenie akcji promocyjnej mobilność międzynarodową.
2. Rekomenduje się przeprowadzanie okresowych ocen poziomu umiędzynarodowienia.

Zalecenia

brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu – filia Collegium Polonicum w Słubicach wspiera studentów w procesie uczenia się w sposób stały i wszechstronny. Wybrane formy wsparcia są adekwatne do przewidzianych efektów uczenia się oraz uwzględniają potrzeby studentów. Oferowane przez Uczelnię wsparcie pozwala studentom na skuteczne nabywanie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych założonych programem studiów, a także motywuje do osiągania coraz lepszych wyników, rozwoju naukowego, organizacyjnego oraz podejmowania aktywności społecznej.

Studenci kierunku studia o Polsce mają możliwość uczestniczenia w indywidualnych konsultacjach, prowadzonych przez nauczycieli akademickich, podczas których mogą uzyskać wsparcie w zakresie opanowania efektów uczenia się założonych programem studiów. Dodatkowo, w sprawach dotyczących toku studiów, studenci otrzymują wsparcie o charakterze organizacyjnym ze strony opiekuna roku czy kierownika studiów.

Z myślą o studentach z wybitnymi osiągnięciami UAM stworzyło szereg konkursów naukowych, jak Best Student Grant czy Student@research. Studenci ocenianego kierunku nie byli jednak świadomi istnienia tych możliwości. Warto jednak podkreślić, że Collegium Polonicum, jako jednostka prowadzona wspólnie przez Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz Uniwersytet Europejski Viadrina we Frankfurcie nad Odrą, umożliwia swoim studentom uczęszczanie zajęcia oraz kursy organizowane w EUV. Studenci kierunku studia o Polsce mogą ubiegać się o przyznanie im Indywidualnego Toku Studiów, w ramach którego mogą realizować poszerzony program studiów pod opieką wybranego nauczyciela akademickiego. Indywidualizacja procesu kształcenia jest dostępna dla osób studiujących również poprzez możliwość odbywania studiów w systemie Indywidualnej Organizacji Studiów. Największą nagrodą dla osób z wybitnymi wynikami w nauce jest Medal Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, który jest wręczany absolwentom w uznaniu ich wybitnego wkładu w rozwój nauki.

Uczelnia zapewnia studentom możliwość rozwoju zainteresowań sportowych, artystycznych czy organizacyjnych, jednak większość z zapewnianych form aktywności – Akademicki Związek Sportowy, dwa chóry akademickie (Chór Akademicki UAM, Chór Kameralny Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza UAM), studenckie czasopisma („Bardzo Uniwersyteckie Czasopismo” czy „Fenestra. Gazeta Studencka”), studenckie programy telewizyjne („Flesh” czy „Kurier Akademicki”) czy akademicki Teatr „Granda” – jest zlokalizowana w Poznaniu, w miejscu głównej siedziby Uczelni. W filii w Słubicach studenci mają możliwość korzystania z siłowni oraz kortu tenisowego. Z okazji Dnia Sportu organizowany jest uczelniany bieg. Osoby chcące rozwijać zainteresowania artystyczne mogą uczestniczyć w dyskusyjnych spotkaniach filmowych Movie Nights czy wziąć udział w wystawach artystycznych prac studenckich. Studenci ocenianego kierunku angażują się w działalność prospołeczną, organizując zbiórki na rzecz Szlachetnej Paczki oraz krzewią postawy obywatelskie, organizując wspólne oglądanie debat prezydenckich. Pracownicy Uczelni są otwarci na wspieranie studentów w tworzeniu i rozwijaniu wszelkiego rodzaju inicjatyw, gdy tylko takie inicjatywy zostają zgłoszone (np. pokazy filmowe, zbiórki charytatywne).

Uniwersytet wykazuje należyłą troskę o dobro studentów odznaczających się szczególnymi potrzebami. Osoby z niepełnosprawnościami lub neuroróżnorodnością mogą skorzystać z racjonalnego dostosowania procesu kształcenia, polegającego na adaptacji zajęć (zmiana sposobu uczestnictwa, np. w zakresie liczby nieobecności, możliwość korzystania z pomocy osób wspomagających w trakcie zajęć lub egzaminów, stosowanie alternatywnej formy zapisu notatek w trakcie zajęć, np. poprzez korzystanie z dyktafonów lub sprzętu specjalistycznego). Oferuje się także zindywidualizowaną organizację studiów dla studentów wymagających specyficznych rozwiązań, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej lub z niepełnosprawnościami. Ważną rolę w tym aspekcie odgrywa na Uczelni Biuro Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami, którego zadania koncentrują się wokół wprowadzania udogodnień w procesie kształcenia dla studentów z niepełnosprawnościami, włączaniu ich w życie Uczelni, niwelowanie barier w dostępie do informacji i infrastruktury, zapewnienie specjalistycznego sprzętu.

Obsługą spraw studenckich zajmuje się Biuro Obsługi Studentów w Collegium Polonicum. W Uczelni powołana została funkcja kierownika studiów, który stanowi pierwsze ogniwo w załatwianiu spraw studenckich. W celu usprawnienia i ułatwienia procesu załatwiania spraw studenckich, studentom oferuje się na stronie internetowej gotowe formularze oraz umożliwia załatwienie spraw poprzez system USOS. Ze swoją skargą student może udać się również do Samorządu Studentów UAM, którego przedstawiciele pozostają w kontakcie z władzami Uczelni. Warto jednak zauważyć, że przepływ informacji pomiędzy pracownikami a studentami nie jest w pełni skuteczny, ponieważ studenci ocenianego kierunku byli przekonani, że nie mogą korzystać z wymiany zagranicznej w ramach programu Erasmus+, choć zgłaszali takie postulaty w latach ubiegłych.

Uczelnia wdrożyła konkretne rozwiązania w zakresie bezpieczeństwa studentów i przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji i przemocy. Na Uczelni funkcjonuje polityka równościowa i antydyskryminacyjna, regulująca kwestie bezpieczeństwa i przeciwdziałaniu przemocy. Student w kryzysie może się zgłosić także do pełnomocnika ds. równego traktowania, który przewodniczy Komisji ds. Przeciwdziałania Dyskryminacji. UAM w godny pochwały sposób stanął do walki z nierównościami i dyskryminacją, wpisując je w Strategię UAM na lata 2020-2030. Na Uniwersytecie wdrażany jest Plan Równości Płci. Studenci w sprawach konfliktowych lub spornych mogą zasięgnąć pomocy Rzecznika Praw i Wolności Akademickich. System informowania o tych rozwiązaniach nie jest jednak w pełni skuteczny, ponieważ studenci ocenianego kierunku nie mieli wiedzy na temat wdrożonych rozwiązań.

Studentom Collegium Polonicum zmagającym się z problemami natury psychologicznej zapewnia się bezpłatną pomoc świadczoną przez zawodowego psychologa. Nadto, studenci mogą skorzystać z oferowanej na Uniwersytecie pomocy psychologicznej świadczonej przez Poradnię Rozwoju i Wsparcia Psychologicznego UAM. Oferta Poradni zawiera różnorodne formy pomocy, od interwencji kryzysowych po psychoterapię. W Collegium Polonicum funkcjonuje Studencka Poradnia Prawna udzielająca nieodpłatnej pomocy prawnej osobom studiującym, które z różnych powodów nie są w stanie skorzystać z pomocy profesjonalnego pełnomocnika.

Studentów motywuje się do osiągnięcia bardzo dobrych wyników. W trakcie toku studiów, student może ubiegać się o stypendium socjalne, stypendium dla osób z niepełnosprawnością, stypendium rektora oraz zapomogę. Dla studentów z wybitnymi wynikami w nauce przewidziano również dodatkowe stypendium naukowe, Stypendium im. dr. Jana Kulczyka, wypłacane ze środków Fundacji UAM. Proces ubiegania się o wymienioną pomoc materialną jest przedstawiany studentom

w klarowny sposób. Studentów zachęca się także do starań o stypendium ministra i stypendium marszałka województwa wielkopolskiego. Dodatkowo studenci są motywowani do osiągania coraz to lepszych wyników w nauce poprzez przyznawanie rokrocznie Studenckich Laurów, Studenckich Nobli i Nagrody Dziekana. Studentom oferuje się także wsparcie w postaci zakwaterowania w domach studenckich, jednak, jak wynika z informacji uzyskanych od studentów, infrastruktura ta wymaga przeglądu oraz usprawnień w zakresie administrowania obiektami.

UAM stworzył strukturę administracji uczelnianej z dużą troską o sprawy studenckie. W jej ramach wymienić można między innymi Biuro Obsługi Studenta, imponującą siatkę stanowisk (jak pełnomocnicy, koordynatorzy, opiekunowie) dedykowanych sprawom studenckim, Biuro Karier, Biuro Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami. Nauczyciele akademicy są dostępni dla studentów w ramach prowadzonych przez siebie konsultacji. Uczelnia zapewnia studentom dostęp do infrastruktury i oprogramowania, a na swojej stronie internetowej umieszcza materiały wspierające w korzystaniu z tego oprogramowania.

Uczelnia dedykuje wsparcie dla samorządności studenckiej. Nawiązane partnerskie relacje pozwalają władzom Uczelni poznawać oczekiwania studentów kierunku i dzięki temu odpowiednio profilować ofertę wsparcia. Samorząd posiada swoje przedstawicielstwo w uczelnianych organach, ciałach kolegialnych i zespołach. Parlament Samorządu Studentów rozwinął zaawansowane struktury, kompleksowo odnoszące się do całości spraw studenckich. Samorząd uczestniczy w podejmowaniu decyzji w zakresie spraw zarówno całej Uczelni jak i filii, w tym w sprawach związanych z pomocą materialną dla studentów, ewaluacją wewnętrzną Uczelni, a także bierze udział przy powstawaniu programów studiów. Aktywności Rady Samorządu Studentów finansowane są ze środków Zarządu Samorządu Studentów. Studenci kierunku studia o Polsce zrzeszają się w Kole Naukowym Studiów o Polsce, w ramach którego organizują wydarzenia popularyzujące polską kulturę: pokazy filmowe połączone z dyskusjami, spotkania z prelegentami, podejmują się tłumaczeń polskiej poezji na język rosyjski (w wyniku ich starań powstał tomik poezji „Bursa aktualny”).

System wsparcia studentów funkcjonuje w sposób stały i kompleksowy. Widoczne jest to m.in. w trakcie przeprowadzania ankiet studenckich, gdy ewaluacji podlegają praca jednostek administracyjnych, ocena zajęć dydaktycznych oraz infrastruktura Wydziału. Bieżąca ocena wsparcia studentów również przeprowadzana w sposób nieformalny, podczas spotkań władz z przedstawicielami Samorządu Studentów. Na podstawie tak zabranych informacji, Uczelnia systematycznie implementuje rozwiązania służące doskonaleniu wsparcia studentów. Za przykład można wskazać zorganizowanie trzydniowego wyjazdu do stolicy Polski, Warszawy, wprowadzenie do programu studiów fakultetów z języka angielskiego czy intensywnego kursu języka niemieckiego, a także trwające obecnie prace nad zintensyfikowaniem współpracy z Uniwersytetem Europejskim Viadrina.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne i przybiera różne formy. Jest adekwatne do efektów uczenia się założonych programem studiów i uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów. Sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i w osiąganiu efektów uczenia się, a także w przygotowaniu do wykonywania działalności naukowej oraz zawodowej. Studentów motywuje się do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia im się kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Sformułowane poniżej rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

1. Rekomenduje się usprawnienie przepływu informacji pomiędzy Uczelnią a studentami przyjętych na Uczelni rozwiązań w zakresie możliwości wspierania studentów.
2. Rekomenduje się przegląd infrastruktury domów studenckich oraz wprowadzenie niezbędnych usprawnień.

Zalecenia

Brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

W Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, filia Collegium Polonicum w Słubicach informacje o programie studiów, warunkach jego realizacji dostarczane są do studentów, pracowników, kandydatów na studia oraz interesariuszy zewnętrznych przede wszystkim za pośrednictwem strony internetowej Uczelni, strony internetowej Collegium Polonicum oraz strony Biuletynu Informacji Publicznej. Strony są dostępne publicznie dla wystarczająco szerokiego grona odbiorców, tj. kandydatów na studia, studentów, doktorantów, absolwentów, pracowników, pracodawców, praktykodawców, oraz wszelkiego rodzaju interesariuszy, w sposób gwarantujący

łatwość zapoznania się z nią, bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem. Strona UAM dostępna jest w językach polskim i angielskim, a strona Collegium Polonicum w językach polskim, angielskim oraz niemieckim. Strona UAM wyposażona jest w rozwiązania ułatwiające korzystanie z niej przez osoby z niepełnosprawnościami tj. ustawienia wysokiego kontrastu, powiększanie liter, powiększanie kursora, podświetlanie linków – czym zapewnia im możliwość nieskrępowanego korzystania ze swojej funkcjonalności. Strona internetowa filii Collegium Polonicum nie została wyposażona w podobne rozwiązania.

Na stronach Uczelni znaleźć można informacje o kierunku studiów, w tym między innymi: katalog zajęć, zasady i warunki rekrutacji (w tym wymagane dokumenty oraz wysokości opłat), opis procesu dyplomowania, warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się (informacje o procedurach stypendialnych, organizacji praktyk, działalności studenckiej), sylwetce absolwenta i możliwościach jego dalszego rozwoju oraz możliwościach zatrudnienia. Uczelnia nie przedstawia informacji na temat kwalifikacji przyznawanych w toku studiów. Podstawowe wskaźniki dotyczące skuteczności kształcenia, Regulamin studiów oraz Statut Uczelni znajdują się w BIP Uczelni. Program studiów znajduje się na stronie filii, Karty przedmiotów dostępne są na stronie portalu Sylabus. Odnośnik do BIP UAM znajduje się u góry strony w postaci przycisku pod rozpoznawalną w Polsce formą graficzną. Dostępny jest dla wszystkich interesariuszy, obecnych i przyszłych studentów, absolwentów, pracowników oraz przedstawicieli otoczenia gospodarczo-społecznego.

Na stronie znajdują się również potrzebne dane kontaktowe do Biura Rektora, działów rekrutacji, rzecznika prasowego oraz biura prasowego, biura marketingu i serwisu strony internetowej. Na stronie znajduje się także link przekierowujący do wyszukiwarki pracowników oraz jednostek UAM, pozwalający na uzyskanie bezpośrednich danych kontaktowych do wskazanej jednostki lub pracownika.

Strona internetowa obejmuje informacje dotyczące kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, wsparcia merytorycznego, i technicznego w tym zakresie, w przypadku, gdy takie kształcenie jest prowadzone.

Treść informacji zamieszczanych na stronie internetowej Uczelni oraz na jej stronach w serwisach społecznościowych jest na bieżąco aktualizowana oraz analizowana pod kątem rzetelności zamieszczonych tam informacji. Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których m.in. poprzez spotkania (z opiekunem roku oraz kierownikiem studiów) uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów. Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących. Sformułowane poniżej rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełnienia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

1. Rekomenduje się wyposażenie strony internetowej Collegium Polonicum w rozwiązania ułatwiające korzystanie z niej przez osoby z niepełnosprawnościami.

Zalecenia

Brak

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Na Uczelni funkcjonuje formalnie przyjęty system nadzoru organizacyjnego i merytorycznego nad kierunkami studiów, który jest integralną częścią polityki kształcenia prowadzonej w Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. W przypadku kierunku studia o Polsce, prowadzonego przez Collegium Polonicum – filię UAM, zgodnie ze statutem UAM, bezpośredni nadzór merytoryczny, organizacyjny oraz administracyjny sprawuje Rada programowa pod przewodnictwem kierownika studiów. Zgodnie z charakterem organizacji filii Uczelni ich zakres odpowiedzialności obejmuje zarówno bieżące monitorowanie realizacji programu, jak i inicjowanie działań projakościowych oraz sprawozdawczość do organów uniwersyteckich. W obrębie filii Collegium Polonicum nadzór dydaktyczny jest pełniony przez Pełnomocnika Rektora ds. dydaktyki w Collegium Polonicum przy wsparciu Biura Dydaktyki CP. Pełnomocnik Rektora ds. dydaktyki, wraz z Dyrektorem CP oraz Prorektorem właściwym dla CP stanowią wspólnie dyrekcję Collegium Polonicum. Kompetencje i zakres odpowiedzialności osób sprawujących nadzór organizacyjny i merytoryczny zostały szczegółowo opisane w Statucie Uczelni oraz w wewnętrznym systemie doskonalenia jakości kształcenia przyjętym na podstawie Zarządzenia Rektora UAM z 9.03.2021 r.

Uczelnia przyjęła formalnie zasady dotyczące projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów, jak również zaprzestania prowadzenia studiów wyższych na wybranym kierunku określone serią zarządzeń Rektora. Od 2022 roku składania wniosków programowych odbywa się za pomocą systemu eSylabus, co znacząco usprawniło proces. Propozycje zmian w programie,

inicjowane przez zespół z udziałem interesariuszy, podlegają wieloetapowej weryfikacji w ramach wewnętrznych struktur uczelni, zgodnie z przyjętymi procedurami, przed ostatecznym zatwierdzeniem przez Senat UAM. Interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni uczestniczą aktywnie w doskonaleniu oferty dydaktycznej kierunku, na ich wniosek wprowadzono m.in. zmiany w prowadzeniu lektoratów języków obcych.

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów uchwalane corocznie przez Senat UAM i publicznie dostępne Systemie Internetowej Rekrutacji. System monitorowania jakości nie zidentyfikował rozbieżności między formalnymi kryteriami rekrutacji a ich stosowaniem w praktyce, wskazanych w ocenie kryterium 3, co wskazuje na lukę w procesie weryfikacji procedur rekrutacyjnych. Zaleca się podjęcie systematycznych działań w ramach monitorowania jakości kształcenia, które zapobiegą występowaniu takich nieprawidłowości.

Za systematyczną ocenę programu studiów odpowiedzialna jest rada programowa dla kierunku Studia o Polsce. Prowadzony przez nią monitoring obejmuje m.in. właściwy dobór przedmiotów oraz form zajęć dydaktycznych i metod kształcenia, realizacji założonych przedmiotowych efektów uczenia się oraz ich zgodności z efektami kierunkowymi, zgodności treści programowych i osiąganych efektów uczenia się oraz ustalania zasad dyplomowania. Przejawia się to w nieskutecznej weryfikacji efektów uczenia się, gdyż procedura okresowego przeglądu programu nie zawiera obligatoryjnego etapu sprawdzania zgodności kierunkowych efektów uczenia się z charakterystykami Polskiej Ramy Kwalifikacji, przez co nie zidentyfikowano istniejących nieprawidłowości. Podobnie, proces zatwierdzania kart przedmiotów jest nieefektywny w przypadku zajęć wielosemestralnych, ponieważ brakuje w nim wymogu sprawdzania progresji w przedmiotowych efektach uczenia się. Co więcej, system monitorowania skuteczności kształcenia jest jednostronny, gdyż opiera się wyłącznie na danych jakościowych z ankiet studenckich, całkowicie pomijając analizę kluczowych wskaźników ilościowych, takich jak wyniki sesji egzaminacyjnych i zjawisko rezygnacji ze studiów. W procedurach nadzorczych zdiagnozowano również brak sformalizowanych i systematycznych działań w ważnych obszarach, takich jak mechanizm śledzenia losów zawodowych absolwentów czy okresowe przeglądy funkcjonowania systemu ECTS. Najpoważniejszą słabością jest jednak nieskuteczność pętli zwrotnej w systemie jakości. Mimo że rada programowa corocznie przygotowuje i przekazuje raporty do wyższych jednostek uniwersyteckich, brakuje jasnego mechanizmu, który zapewniłby, że wnioski z tych raportów są przekładane na konkretne zalecenia i wdrożone działania doskonalące program studiów. Obecna ocena programowa jest pierwszą na tym kierunku. Jakość kształcenia na kierunku nie była dotychczas oceniana przez Polską Komisję Akredytacyjną.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Uczelnia posiada formalnie zatwierdzony system projektowania i doskonalenia programów studiów, który zapewnia udział interesariuszy w tym procesie. Jednakże jego skuteczność jest istotnie ograniczona przez zdiagnozowane luki w standardach dotyczących monitorowania, przeglądu i doskonalenia programu kształcenia na kierunku Studia o Polsce. Funkcjonujące procedury monitoringu i przeglądu okazały się nieskuteczne w weryfikacji zgodności efektów uczenia się z charakterystykami PRK oraz zapewnieniu progresji kompetencji. System monitorowania jakości opiera się na niepełnych danych, pomijając analizę wskaźników postępów i niepowodzeń w nauce, a także nie weryfikuje zgodności praktyki rekrutacyjnej z przyjętymi założeniami. Ponadto, pętla doskonalenia jest niekompletna – brak jest dowodów, by wnioski z corocznych raportów przekładały się na strategiczne decyzje programowe.

Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości zdiagnozowanych w kryt. 1 i 3 dotyczących braku weryfikacji efektów uczenia się pod kątem zgodności z PRK i progresji w programie, rozbieżności między zasadami a praktyką rekrutacji, a także pomijanie w monitoringu analizy postępów studentów i niewykorzystywanie wniosków z raportów do doskonalenia dydaktyki.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

brak

Rekomendacje

brak

Zalecenia

1. Zaleca się efektywne wdrożenie na kierunku zasad uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia, implikujące wprowadzenie skutecznych działań naprawczych w odniesieniu do programu studiów i jego realizacji i skutkujące podniesieniem jakości kształcenia na kierunku.